

การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล
ในเขตอำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์
GOOD GOVERNANCE-BASED MANagements OF TAMBON ADMINISTRATIVE
ORGANIZATIONS IN LAMDUAN DISTRICT, SURIN PROVINCE.

พระสมสมฤกษ์ สุทธิญาโน (นิลแก้ว)¹
PhraSomsrit Sutthiyano (Nilkaew)
ทำวิจัยเมื่อ พ.ศ. 2557

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์สามประการคือ 1) เพื่อศึกษาการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ 2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ ตามปัจจัยส่วนบุคคลที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน และ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 154 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามประมาณค่าห้าระดับ จำนวน 30 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 0.39–0.80 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.78 และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test และการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลการวิจัย พบว่า

บุคลากรนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมทั้งหกด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ด้านหลักความโปร่งใส รองลงมาคือ ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบและด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านหลักคุณธรรม ตามลำดับและผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ ระหว่างเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน พบว่า เมื่อพิจารณาทั้งโดยรวม และรายด้าน ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อให้นำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด.

บุคลากรได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำดวนจังหวัดสุรินทร์ คือ ควรใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุดของแต่ละหน่วยงานที่มีอยู่ ควรลดการคอร์รัปชันในหน่วยงานและปลูกจิตสำนึกที่ดีในการบริหารงานพร้อมเปิดเผยข้อมูลที่เป็นประโยชน์ให้ประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง ส่วนข้อเสนอแนะจำนวนน้อยที่สุดคือ การใช้หลักนิติธรรม หากเคร่งครัดจนเกินไปอาจทำให้การบริหารงานเกิดความล่าช้า และเกิดความยุ่งยากของปัญหาตามมา ควรมีการผ่อนสั้นผ่อนยาวเอื้ออาทรต่อกันโดยถูกต้องตามระเบียบ

ABSTRACT

The purpose of this thematic paper were 1) to study good governance-based administration and management of Tambon Administration Organizations in Surin province's Lamduan district, 2) to compare the organizations' good governance-based administration and management according to personnel's individual factors of their different sexes, ages, education and the Experience levels and 3) to examine their suggestions for good governance-based administration and management in the said district. The sampling groups employed for the research 154 personnel of all Tambon Administration Organizations therein. The data collecting instrument was the questionnaire of 30 questions with five rating scales, having the discriminative power between 0.39 and 0.80 and the reliability for the whole issue at 0.78 Statistics used for analyzing data included percentage, mean, standard deviation, referential ones of t-test and F-test (One-way ANOVA).

The results of research were found as follows:

Personnel applied good governance-based administration and management to Tambon Administration Organizations in Surin province's Lamduan district as a whole of six aspects at the high level of their mean. Individually, every aspect in descending order was at the high level, namely aspects of: transparency, worthiness, legal justice, participation, responsibility and virtues—the aspect with the lowest mean respectively. And outcomes of comparison's finding on factors affecting good governance-based administration and management of Tambon Administration Organizations in Surin province's Lamduan district with sexes, ages education and the Experience levels showed that the application of good governance-based administration and management was identically correlated with those three factors as validated by statistical significance. Personnel's suggestions for good governance-based administration and management of Tambon Administration Organizations in Surin province's Lamduan district were that each organizations should together use their existent resources to the highest benefits, diminish corruption in each organization and raise good awareness of administration, and get ready to disclose useful information to the

whole of people. As with the suggestion with the lowest frequency, it was that of legal justice; it said that in case rules of law were stringently applied, it might delay processes of administration and subsequently cause difficulties. As a result, there should have ideally legal compromise within the arm of laws.

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันสังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลง ก้าวหน้าไปโดยตลอด โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองการปกครอง กล่าวคือ จากเดิมจะเน้นการรวมศูนย์อำนาจ นับตั้งแต่มีรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ได้ให้ความสำคัญกับแนวคิดการกระจายอำนาจมากขึ้น และได้ก่อให้เกิดการปฏิรูปการปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเน้นให้คนในท้องถิ่นมีโอกาสในการบริหารภายในท้องถิ่นของตนเองได้ ทั้งนี้รูปแบบการปกครองท้องถิ่นจะแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ คือ ระบบทั่วไปที่ใช้แก่ท้องถิ่นทั่วไป ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล และระบบพิเศษ ที่ใช้เฉพาะท้องถิ่นบางแห่ง ได้แก่ กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา แต่รูปแบบขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีมากที่สุด และสะท้อนถึงการกระจายอำนาจที่ลงไปถึงประชาชนมากที่สุด คือ องค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นองค์กรที่มีอำนาจอิสระในการบริหารงาน และปกครองตนเองได้ แต่ในช่วงเวลาที่ผ่านมา องค์การบริหารส่วนตำบล ยังประสบปัญหาหลายประการ เช่น ปัญหาจากเงื่อนไขการจัดตั้ง ปัญหาอำนาจหน้าที่ ปัญหาการคลัง ปัญหาอำนาจอิทธิพล ปัญหาการขาดทักษะการบริหาร และปัญหาการการบริหารจัดการ เป็นต้น จากปัญหาที่เกิดขึ้นมากมายทำให้มีการแสวงหาแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว และแนวคิดหนึ่งซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลได้นำมาใช้ในการแก้ไขปัญหานี้ในองค์กร คือ แนวคิดเรื่อง ธรรมภิบาล (Good Governance) (นฤมล ทับจุมพล, 2546, หน้า 61)

ปัจจุบัน การบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำดวน โดยภาพรวมยังประสบปัญหาในการดำเนินนโยบายสาธารณะ เรื่องการให้บริการแก่ประชาชนในพื้นที่ให้บริการของตนเอง การอำนวยความสะดวกด้านสิ่งสาธารณูปโภค เพื่อให้เกิดความอยู่ดีมีสุข ยังเป็นไปโดยสมบูรณ์ไม่เต็มที่ ประชาชนยังเดือดร้อนจากการถูกเอารัดเอาเปรียบ โอกาสในการเข้าถึงบริการสาธารณะค่อนข้างน้อย

จากเหตุผลข้างต้น ทำให้ผู้ศึกษาเกิดความสนใจที่จะศึกษาการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งเป็นหน่วยงานราชการท้องถิ่นระดับอำเภอ ที่มีภารกิจ และอำนาจหน้าที่ในการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชน ในการบริหารงาน ได้ยึดหลักบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล หรือการบริหารงานตามหลักการบริหารจัดการที่ดี และองค์การบริหารส่วนตำบลได้ให้ความสำคัญต่อการนำหลักการของธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเพียงใด ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา การนำหลักการบริหารจัดการที่ดีมาใช้ในการบริหารงาน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์

2.2 เพื่อเปรียบเทียบการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ต่างกัน

2.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะ แนวทางการปรับปรุงพัฒนาเกี่ยวกับการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์

3. สมมติฐานการวิจัย

3.1 บุคลากรที่มีเพศต่างกันมีการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์แตกต่างกัน

3.2 บุคลากรที่มีอายุต่างกันมีการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ แตกต่างกัน

3.3 บุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ แตกต่างกัน

3.4 บุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ แตกต่างกัน

4. ขอบเขตของการวิจัย

4.1 ขอบเขตด้านประชากร ได้แก่ บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ 5 ตำบล แต่ละตำบลประกอบด้วยคณะผู้บริหารข้าราชการ พนักงาน และพนักงานจ้าง จำนวนทั้งสิ้น 250 คน

4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา ได้แก่ การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งแบ่งออกเป็น หกด้าน คือ 1) ด้านหลักนิติธรรม 2) ด้านหลักคุณธรรม 3) ด้านหลักความโปร่งใส 4) ด้านหลักการมีส่วนร่วม 5) ด้านหลักความรับผิดชอบ 6) ด้านหลักความคุ้มค่า

4.3 ขอบเขตด้านพื้นที่ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบล 5 ตำบล ในเขตอำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์

5. ประโยชน์ที่ได้รับ

5.1 ทำให้ทราบระดับการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์

5.2 ทำให้ทราบผลเปรียบเทียบการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรองค์การ

บริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำตวน จังหวัดสุรินทร์ที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษาต่างกัน

5.3 ทำให้ทราบข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำตวน จังหวัดสุรินทร์

5.4 ทำให้สามารถนำข้อเสนอแนะที่ได้รับ เป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลในองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำตวน จังหวัดสุรินทร์

6. วิธีดำเนินการวิจัย

6.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอลำตวน จังหวัดสุรินทร์ 5 ตำบล แต่ละตำบลประกอบด้วยคณะผู้บริหารข้าราชการ พนักงาน และพนักงานจ้าง จำนวนทั้งสิ้น 250 คน

6.2 ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล ฝ่ายบริหาร สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างส่วนตำบล 5 ตำบลในเขตอำเภอลำตวน จังหวัดสุรินทร์ ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน (Taro Yamane) (สุจินต์ ธรรมชาติ, 2549, หน้า 48) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 154 คน

6.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามปลายปิด (Closed-end-Questions) มีลักษณะเป็นแบบตรวจรายการ (Check list) สอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของประชากรกลุ่มตัวอย่างได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) สอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำตวน จังหวัดสุรินทร์ประกอบด้วย ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า มีลักษณะเป็นมาตราส่วน ประเมินค่า 5 ระดับของไลเคิร์ต (Likert's five rating scale) ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามแบบคำถามปลายเปิด(Open-ended question) สอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำตวน จังหวัดสุรินทร์

6.4 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน คือ การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA)

7. ผลการวิจัย

7.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 61.00 อายุไม่เกิน 29 ปีคิดเป็นร้อยละ 37.00 สำเร็จการศึกษาระดับประถม

ถึง มัธยม คิดเป็นร้อยละ 66.90 และมีประสบการณ์ในการทำงาน ไม่เกิน 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 69.50

7.2 ผลการวิเคราะห์การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับปานกลางทั้งหก ลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ด้านหลักความโปร่งใส,ด้านหลักนิติธรรม, ด้านหลักคุณธรรม,ด้านหลักการมีส่วนร่วม, ด้านหลักความรับผิดชอบ และ ด้านหลักความคุ้มค่า เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1) ด้านหลักนิติธรรม พบว่า การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ ด้านหลักนิติธรรม โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งห้าข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 2 ที่ว่า “มีการประชาสัมพันธ์กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับให้เป็นที่รู้จักโดยทั่วกัน” ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อ 5 ที่ว่า “มีการรับฟังข้อเสนอแนะเรื่องกฎ ระเบียบข้อบัญญัติจากประชาชน”

2) ด้านหลักคุณธรรม พบว่า การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ ด้านหลักคุณธรรม โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งห้าข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 2 ที่ว่า “มีการจัดทำจรรยาบรรณสำหรับข้าราชการ และติดตามส่งเสริมให้มีการปฏิบัติตาม” ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อ 3 ที่ว่า “มีระบบการจัดทำแผน และสร้างตัวชี้วัดในการปฏิบัติ”

3) ด้านหลักความโปร่งใส พบว่า การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ ด้านหลักความโปร่งใส โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งห้าข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 2 ที่ว่า “มีการสร้างจิตสำนึกในการปฏิบัติงานอย่างโปร่งใสสร้างวัฒนธรรมใหม่ของการทำงาน” ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อ 5 ที่ว่า “มีการเสนอรายงานแผนงาน/โครงการ ผลการดำเนินงานที่ชัดเจนให้ผู้ปฏิบัติงานทุกระดับในหน่วยงาน รวมถึงประชาชนรับทราบ”

4) ด้านหลักการมีส่วนร่วม พบว่า การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ ด้านหลักการมีส่วนร่วม โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งห้าข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 1 ที่ว่า “จัดให้มีการทำประชาคมเพื่อสำรวจความต้องการและการมีส่วนร่วมเสนอโครงการพัฒนาชุมชนของประชาชน” ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อ 3 ที่ว่า “เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามาเป็นสมาชิก หรือกรรมการในการดำเนินโครงการต่างๆ”

5) ด้านหลักความรับผิดชอบ พบว่า การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ ด้านหลักความรับผิดชอบ โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งห้าข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 1 ที่ว่า “มีการพัฒนาบุคลากรโดยการอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจสร้างจิตสำนึกของการเป็นข้าราชการที่ดีในการปฏิบัติงาน” ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อ 5 ที่ว่า “มีการสร้างขวัญและกำลังใจให้ปฏิบัติงานตามหลักการบริหารจัดการที่ดี”

6) ด้านหลักความคุ้มค่า พบว่า การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำตวน จังหวัดสุรินทร์ ด้านหลักความคุ้มค่า โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งห้าข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 5 ที่ว่า “มีการใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุด” ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อ3 ที่ว่า “มีการส่งเสริมนโยบายการถ่ายโอนและใช้ประโยชน์กำลังคนเพื่อลดงบประมาณด้านบุคคล”

7.3 ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยผู้วิจัยตั้งสมมติฐานการวิจัยว่า บุคลากรที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำตวน จังหวัดสุรินทร์ แตกต่างกัน ผลการวิจัย พบว่า บุคลากรที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำตวน จังหวัดสุรินทร์ มีการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้โดยรวม ไม่แตกต่างกัน

8. อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการวิจัย พบประเด็นสำคัญสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

8.1 ผลการวิเคราะห์ การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำตวน จังหวัดสุรินทร์

พบว่าการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำตวน จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อภิปรายได้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำตวน จังหวัดสุรินทร์ มีนโยบายมุ่งเน้นให้บุคลากร ของทุกหน่วยงานบริหารจัดการด้านการปกครอง และบริการสาธารณะตามหลักธรรมาภิบาล ค่อนข้างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ ที่ว่า การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำตวน จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมเป็นไปตามพื้นที่เขตการปกครอง การวางแผน สภาพแวดล้อม และงบประมาณในการบริหาร ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ ธรรมรัตน์ ธรรมยาฤทธิ์ ได้ศึกษาการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ตามหลักความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน ผลการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนที่มีต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย โดยรวมพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 6 ด้าน นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉลองนพ อัมพรัตน์ ได้ศึกษาการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในอำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ เมื่อพิจารณารายด้านพบว่ามีการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล อยู่ในระดับปานกลาง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่าตามลำดับ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ช่อทิพย์ เกษรทอง ได้วิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเฒ่าบุรีรัมย์ จังหวัดกำแพงเพชร” ผลการวิจัยพบว่า สภาพการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเฒ่าบุรีรัมย์ จังหวัดกำแพงเพชร อยู่ในระดับปานกลาง

8.2 ผลการเปรียบเทียบเพื่อเปรียบเทียบการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยพบประเด็นที่น่าสนใจที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1) เพศ พบว่า บุคลากรที่มีเพศต่างกันมีการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์โดยรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ (Null Hypothesis) ผลปรากฏเช่นนี้อภิปรายได้ว่า เพศของบุคลากรไม่ส่งผลต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าองค์การบริหารส่วนตำบลมีการบริหารงานด้านบุคคลด้วยความเสมอภาค มาตรฐานเดียวกัน ให้ความเท่าเทียมกันกับทุกรายบุคคล และทุกภาคส่วน ยึดความถูกต้องตามระเบียบขั้นตอนการปฏิบัติ จึงทำให้บุคลากรแม้ว่าจะมีเพศต่างกัน มีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลไม่แตกต่าง

2) อายุ พบว่า บุคลากรที่มีอายุต่างกันมีการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์โดยรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ (Null Hypothesis) ผลปรากฏเช่นนี้อภิปรายได้ว่า ระดับการศึกษาของบุคลากร ไม่ส่งผลต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าองค์การบริหารส่วนตำบลมีการบริหารงานด้านบุคคลด้วยความเสมอภาค มาตรฐานเดียวกัน ให้ความเท่าเทียมกันกับทุกรายบุคคล และทุกภาคส่วน ยึดความถูกต้องตามระเบียบขั้นตอนการปฏิบัติ จึงทำให้บุคลากรแม้ว่าจะมีอายุต่างกัน ก็มีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลไม่แตกต่างกัน

3) ระดับการศึกษา พบว่า บุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์โดยรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ (Null Hypothesis) ผลปรากฏเช่นนี้อภิปรายได้ว่า ระดับการศึกษาของบุคลากรไม่ส่งผลต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าองค์การบริหารส่วนตำบลมีการบริหารงานด้านบุคคลด้วยความเสมอภาค มาตรฐานเดียวกัน ให้ความเท่าเทียมกันกับทุกรายบุคคล และทุกภาคส่วน ยึดความถูกต้องตามระเบียบขั้นตอนการปฏิบัติ จึงทำให้บุคลากรแม้ว่าจะมีระดับการศึกษาต่างกัน ก็มีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ไม่แตกต่างกัน

4) ประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า บุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์โดยรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ (Null Hypothesis) ผลปรากฏเช่นนี้อภิปรายได้ว่า ระดับการศึกษาของบุคลากรไม่ส่งผลต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าองค์การบริหารส่วนตำบลมีการบริหารงานด้านบุคคลด้วยความเสมอภาค มาตรฐานเดียวกัน ให้ความเท่าเทียมกันกับทุกรายบุคคล และทุกภาคส่วน ยึดความถูกต้องตามระเบียบขั้นตอนการปฏิบัติ จึงทำให้บุคลากรแม้ว่าจะมีประสบการณ์

ในการทำงานต่างกัน ก็มีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ไม่แตกต่างกัน

จากผลการวิเคราะห์การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอลำตวน จังหวัดสุรินทร์ ที่กล่าวมาข้างต้น ไม่สอดคล้องกับการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ ที่ว่า การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำตวน จังหวัดสุรินทร์ เป็นไปตามพื้นที่เขตการปกครอง การวางแผน สภาพแวดล้อม และงบประมาณในการบริหาร

8.3 การสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายเป็นรายด้าน เกี่ยวกับ การบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำตวน จังหวัดสุรินทร์ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ด้านหลักนิติธรรม ผลการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบล ควรจัดให้มีการฝึกอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรอย่างต่อเนื่อง และผู้บริหารต้องเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา รวมถึงอบรมบุคลากรให้มีความรู้ เท่าทันสถานการณ์และความต้องการของประชาชน ควรเปิดโอกาสให้บุคลากรได้รับการฝึกอบรมความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตาม กฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ อย่างถ่องแท้โดยเป็นธรรมเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาการทุจริต และเอาใจเอาเปรียบประชาชน

ด้านหลักคุณธรรม ผลการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบล ควรจัดให้มีตัวบ่งชี้ และหลักเกณฑ์บังคับที่แน่นอนในเรื่องของศีลธรรม จริยธรรม ปฏิบัติตนเป็นผู้ให้บริการที่ดีต่อประชาชน ปฏิบัติต่อบุคคล ควรเน้นเรื่องจรรยาบรรณประจำหน่วยงาน

ด้านหลักความโปร่งใส ผลการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ พบว่า ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ระบบสาธารณูปโภคต่างๆ ยังด้อยมาตรฐาน เนื่องจากงบประมาณ ไม่ได้ถูกนำมาใช้เท่าที่ควร ดังนั้นควรมีการตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชัน และการเบิกจ่ายมาดำเนินโครงการในแต่ละโครงการควรยึดหลักความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน สามารถตรวจสอบได้จริง เปิดเผยข้อมูลตามความเป็นจริงปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และพิจารณา ตรวจสอบข้อบกพร่อง พร้อมแก้ไขโดยเร่งด่วน

ด้านหลักการมีส่วนร่วม ผลการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่ได้มีโอกาสการมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นเท่าที่ควร องค์การบริหารส่วนตำบลต้องเปิดกว้างทางความคิดให้ประชาชนได้เสนอความคิดเห็นในการบริหาร ปกครองท้องถิ่นของตน ควรส่งเสริมการทำประชาคมเพื่อให้ประชาชนในเขตบริการได้ร่วมเสนอความคิดเห็นการบริหารงานด้านบริการสาธารณะ และตอบสนองได้ตรงความต้องการของประชาชน ชี้แจงทำความเข้าใจให้ประชาชนเห็นความสำคัญ และประโยชน์ที่จะได้รับ คำนึงถึงความต้องการของประชาชนส่วนใหญ่เป็นหลัก และนำปัญหาเร่งด่วน รีบเร่งแก้ไข เนื่องจากเป็นปัญหา และภาระรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ต้องปรับปรุงแก้ไขโดยตรง

ด้านหลักความรับผิดชอบ ผลการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบล มีระเบียบ ข้อบังคับ และภาระหน้าที่ ยังไม่ชัดเจน ส่งผลให้เกิดความเข้าใจผิด ทั้งต่อบุคลากร และประชาชนทั่วไปควรปรับปรุง แก้ไข ระเบียบ ข้อปฏิบัติ และหน้าที่ความรับผิดชอบในองค์กร ประชาสัมพันธ์ให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน ส่งเสริมจิตสำนึกต่อจรรยาบรรณในหน้าที่ของตนเอง ให้ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อป้องกันปัญหาความเสียหายต่อองค์กร และกระทบต่อประชาชนผู้รับบริการ

ด้านหลักความคุ้มค่า ผลการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ พบว่า องค์การบริหารส่วน

ตำบล ยังไม่สามารถบริหารจัดการด้านทรัพยากรบุคคลได้ดีเท่าที่ควร จึงควรเน้นให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งต่อองค์กร และประชาชนโดยทั่วไป ด้านการบริหารงบประมาณในการดำเนินการ โครงการ ในแต่ละโครงการ ได้ผลน้อยกว่าที่ควรจะเป็น ต้องปรับปรุงการดำเนินการต่างๆ ให้เป็นไปเพื่อ เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ทุกฝ่าย จึงจะเกิดประโยชน์สูงสุด และลดปัญหาการใช้ทรัพยากรสิ้นเปลืองไปได้

สรุปผลการวิจัย “การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลใน เขตอำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์” ในเชิงคุณภาพจึงไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยเชิงปริมาณ ที่เป็นเช่นนี้ อภิปรายได้ว่า การสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยตรง เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการ บริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตปกครองของตน จึงไม่ตรงกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดย การสอบถามจากบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ พนักงานที่ปฏิบัติงานอยู่ในหน่วยงาน นั้น ๆ การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำดวน จังหวัด สุรินทร์ จึงเป็นไปตามพื้นที่เขตการปกครอง การวางแผน สภาพแวดล้อม และงบประมาณในการบริหาร

9. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะและข้อค้นพบ (Fact Findings) จากการวิจัยและการอภิปรายผลแล้วสามารถสรุปผล โดยแบ่งเป็น 2 ระดับ ดังนี้

9.1 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า บุคลากรเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารตาม หลักธรรมาภิบาลในเขตอำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการส่งเสริมให้ บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล มีความรู้ ความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของการนำหลักธรรมาภิบาล มาใช้ในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลและมีการอบรมเรื่องการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ โดยเฉพาะผู้นำ และผู้ปฏิบัติงานอยู่เสมอเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ รวมทั้งอบรมให้หน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย โดยควรคำนึงถึงด้านความรับผิดชอบและด้านความคุ้มค่า เป็นอันดับแรก จำแนกข้อที่มีความถี่มาก และข้อที่มีความถี่น้อย ในแต่ละด้านดังนี้

1) ด้านหลักนิติธรรม พบว่า การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วน ตำบลในเขตอำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลใน เขตอำเภอลำดวน ควรส่งเสริมให้มีการรักษามาตรฐานการดำเนินการ และพัฒนาให้ดียิ่งๆขึ้นไป

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 2 ที่ว่า “มีการประชาสัมพันธ์กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ ให้เป็นที่รู้จักโดยทั่วกัน” ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำดวน ควรรักษามาตรฐานในการ ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกฎ ระเบียบข้อบังคับ ข้อบัญญัติต่างๆ ที่นำออกมาใช้ให้ประชาชนทั่วไปได้รับทราบ รวมถึงดำเนินการให้เป็นไปโดยยึดประโยชน์ของประชาชนเป็นหลัก

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 5 ที่ว่า “การรับฟังข้อเสนอแนะเรื่องกฎ ระเบียบ ข้อบัญญัติจากประชาชน” ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำดวน ควรเร่งหามาตรการในการ ลงพื้นที่เพื่อรับฟังข้อเสนอจากประชาชนที่ประสบปัญหาเกี่ยวกับกฎ ระเบียบข้อบังคับ ข้อบัญญัติต่างๆ ให้การดำเนินการตามหลักนิติธรรมเป็นประโยชน์แก่ประชาชนอย่างแท้จริง

2) ด้านหลักคุณธรรม พบว่า การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำตาสน จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำตาสนควรส่งเสริมให้มีการรักษามาตรฐานการดำเนินการ และพัฒนาให้ดียิ่งๆขึ้นไป

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 2 ที่ว่า “มีการจัดทำจรรยาบรรณสำหรับข้าราชการ และติดตามส่งเสริมให้มีการปฏิบัติตาม” ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำตาสน ควรรักษามาตรฐานในบริหารด้านงานระเบียบบุคคล รวมทั้งส่งเสริม สนับสนุน บุคลากรดีเด่นให้เป็นตัวอย่างที่ดีของหน่วยงาน

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 5 ที่ว่า “มีระบบการจัดทำแผน และสร้างตัวชี้วัดในการปฏิบัติ” ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำตาสน ควรเร่งทำแผนส่งเสริมคุณธรรมให้เกิดขึ้นในองค์กร พัฒนาให้เป็นองค์กรตัวอย่างในการปฏิบัติงานด้านบริการประชาชนด้วยความมีคุณธรรมอันดี

3) ด้านหลักความโปร่งใส พบว่า การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำตาสน จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำตาสน ควรส่งเสริมให้มีการรักษามาตรฐานการดำเนินการ และพัฒนาให้ดียิ่งๆขึ้นไป

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 2 ที่ว่า “มีการสร้างจิตสำนึกในการปฏิบัติงานอย่างโปร่งใส สร้างวัฒนธรรมใหม่ของการทำงาน” ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำตาสน ควรรักษามาตรฐานในการปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศชาติ และให้มีการตรวจสอบความถูกต้องได้

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 5 ที่ว่า “การเสนอรายงานแผนงาน/โครงการ ผลการดำเนินงานที่ชัดเจนให้ผู้ปฏิบัติงานทุกระดับในหน่วยงาน รวมถึงประชาชนรับทราบ” ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำตาสน ควรเร่งสร้างระบบตรวจสอบ ตัวชี้วัด และประเมินผล ให้ออกมาเป็นรูปธรรมเที่ยงตรงและแน่นอนสามารถตรวจสอบได้

4) ด้านหลักการมีส่วนร่วม พบว่า การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำตาสน จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำตาสนควรส่งเสริมให้มีการรักษามาตรฐานการดำเนินการ และพัฒนาให้ดียิ่งๆขึ้นไป

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 1 ที่ว่า “จัดให้มีการทำประชาคมเพื่อสำรวจความต้องการ และการมีส่วนร่วมเสนอโครงการพัฒนาชุมชนของประชาชน” ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำตาสน ควรรักษามาตรฐานในการปฏิบัติงาน และส่งเสริมให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการของท้องถิ่น

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 3 ที่ว่า “เปิดโอกาสให้ข้าราชการในหน่วยงานมีส่วนร่วมในการแสดงข้อคิดเห็นประกอบการพิจารณาในการบริหารงาน” ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำตาสน ควรเร่งสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างหน่วยงาน เพื่อเปิดโอกาสให้ส่วนงานต่างๆได้เสนอแนวทางการบริหารจัดการในองค์กรให้มีประสิทธิภาพ ตอบสนองงานบริการประชาชนให้ได้เต็มที่

5) ด้านหลักความรับผิดชอบ พบว่า การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำตาสน จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำตาสนควรส่งเสริมให้มีการรักษามาตรฐานการดำเนินการ และพัฒนาให้ดียิ่งๆขึ้นไป

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 1 ที่ว่า “มีการพัฒนาบุคลากรโดยการอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจสร้างจิตสำนึกของการเป็นข้าราชการที่ดีในการปฏิบัติงาน” ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำดวน ควรรักษามาตรฐานในการปฏิบัติงาน และจัดการอบรมพัฒนาบุคลากร เพิ่มความรู้ความเข้าใจ เพื่อปฏิบัติงานเป็นผู้ให้บริการที่ดีแก่ประชาชน

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 3 ที่ว่า “มีการสร้างขวัญและกำลังใจให้ปฏิบัติงานตาม หลักการบริหารจัดการที่ดี” ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำดวน ควรเร่งอบรมให้ความรู้ เข้าใจ แก่บุคลากรหน่วยงานให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างถูกต้อง ตรงตามหลักการบริหารจัดการของ องค์การ

6) ด้านหลักความคุ้มค่า พบว่า การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหาร ส่วนตำบลในเขตอำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นองค์การบริหารส่วน ตำบลในเขตอำเภอลำดวน ควรส่งเสริมให้มีการรักษามาตรฐานการดำเนินการ และพัฒนาให้ดียิ่งๆขึ้นไป

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อ 5 ที่ว่า “มีการใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุด” ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำดวน ควรรักษามาตรฐานในการปฏิบัติงาน โดยคำนึงถึง คุณค่า และปริมาณของทรัพยากรในท้องถิ่นที่นำมาใช้ในการดำเนินงาน

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 3 ที่ว่า “มีการส่งเสริมนโยบายการถ่ายโอนและใช้ ประโยชน์กำลังคนเพื่อลดงบประมาณด้านบุคคล” ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำดวน ควร เร่งสร้างข้อตกลงระหว่างหน่วยงาน และภายในองค์การ ให้มีความเข้าใจในแนวทางเดียวกัน ในการใช้ ทรัพยากรบุคคลในสายงาน และทรัพยากรแวดล้อมในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์ได้สูงสุด

9.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

จากผลการวิจัย เรื่อง การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ มีประเด็นสำคัญที่ควรวิจัยต่อไปคือ

1) ผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ ด้านหลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าด้าน อื่นๆ ดังนั้น จึงควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา สาเหตุ และ แนวทางแก้ไขปัญหาด้านหลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่าและนำผลการวิจัยเป็นข้อมูลสารสนเทศ ในการพัฒนาการจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากยิ่งขึ้น

2) ควรมีการวิจัย และพัฒนาตัวชี้วัดธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ตลอดเวลา โดยคำนึงถึงความเหมาะสมในแต่ละช่วงเวลา เพื่อใช้เป็นกรอบในการพัฒนาธรรมาภิบาลขององค์การ บริหารส่วนตำบล เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรของประชาชน และสามารถแก้ไขปัญหาของ ประชาชนได้อย่างแท้จริง

3) ควรมีการวิจัยแบบใช้วิธีการระดมความคิดเห็นทางออกในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคใน การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกันระหว่างผู้บริหารส่วนท้องถิ่นต่างๆ

10. บรรณานุกรม

- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2548) สถิติการวิจัย. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาสถิติคณะพาณิชยศาสตร์และบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โกวิทย์ พวงงาม. (2546). การกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร : วิทยุชุมชน.
- จักรกฤษณ์ นรินดีผดุงการ.(2541). การจัดการด้านปัจจัยในการบริหารงาน. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.
- เจริญผล สุวรรณโชติ.(2544). ทฤษฎีบริหาร. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อักษรไทย.
- ชัยอนันต์ สมุทวณิช และคณะ.(2544). ธรรมนูญการมีส่วนร่วมของประชาชนและกระบวนการทางด้านสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เดือนตุลา จำกัด.
- ดิน ปรัชญพทุทธิ. (2541). ทฤษฎีองค์การ. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.
- ตุลา มหาพสุชานนท์. (2545). หลักการจัดการหลักการบริหาร. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ พ.ศ.พัฒนา.
- ธีรยุทธ บุญมี. (2541). ธรรมนูญแห่งชาติ : ยุทธศาสตร์กู่หายหน้าประเทศไทย.กรุงเทพมหานคร : สารธาร.
- นฤมล ทับจุมพล. (2546). แนวคิดและวาทกรรมว่าด้วยธรรมนูญแห่งชาติ ธรรมนูญกับคอร์ปชั่นในสังคมไทย. กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์ พรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์. (2537). กลวิธี แนวทาง วิธีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในงานพัฒนาชุมชน. กรุงเทพมหานคร : ศักดิ์โสภากการพิมพ์.
- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. (2544). การสร้างธรรมาภิบาล (Good Governance) ในสังคมไทย. กรุงเทพมหานคร : วิทยุชุมชน.
- บัญญัติ พุ่มพันธ์. (2547). รวมกฎหมายเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงปัจจุบัน พ.ศ. 2546. กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น.
- บุญชม ศรีสะอาด.(2535). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.
- บุษบง ชัยเจริญวัฒนะ และบุญมี ลี.(2546). ตัวชี้วัดธรรมาภิบาล. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : สถาบันพระปกเกล้า.
- ประทาน คงฤทธิ์ศึกษากร. (2536). การปกครองท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร : พิระพัธนา.
- พรชัย เทพปัญญา และคณะ. (2537). การปกครองท้องถิ่นเปรียบเทียบ. กรุงเทพมหานคร : ป. สัมพันธ์พานิชย์.
- พะยอม วงศ์สารศรี. (2542). องค์การและการจัดการ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สุภา.
- พีรสิทธิ์ คำนวนศิลป์. (2543). การบริหารจัดการโครงการพัฒนาสังคมแบบก้าวหน้า. ขอนแก่น : โรงพิมพ์พระธรรมจันทร์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร : บริษัท นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์ จำกัด.
- ลิขิต ธีระเวคิน. (2548). การเมืองการปกครองของไทย. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์.

11. คำขอบคุณ

วิทยานิพนธ์เรื่อง “การบริหารจัดการตามธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์” ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยดีเพราะความอนุเคราะห์จากทางมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด มหาวิทยาลัยอันทรงเกียรติที่ผู้วิจัยได้รับการศึกษา

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ตลอดจนให้คำแนะนำเป็นอย่างดีมาโดยตลอด

ขอขอบคุณ ดร. สุวัฒน์ จิตต์จันทร์ ที่ได้กรุณารับเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์อุดม พิริยสิงห์ ที่ได้กรุณารับเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ตลอดจนให้ความรู้คำแนะนำ คำปรึกษา และตรวจแก้ไข อันเป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัย จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ที่เมตตาเป็นประธาน กรรมการสอบ ตรวจสอบแก้ไข รูปแบบ ขอขอบพระคุณ ที่กรุณาเป็นกรรมการสอบ ตรวจสอบแก้ไขรูปแบบ และให้ข้อเสนอแนะอย่างเป็นระบบ จนทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จสมบูรณ์

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ดทุกท่านที่ได้อำนวยความสะดวกในเรื่องต่าง ๆ จนทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จสมบูรณ์

ขอขอบคุณท่านปลัดเทศบาลตำบลลำดวน, ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลลำดวน และผู้อำนวยการ ศักดิ์สถิตย์ กมลบุรณ์ โรงเรียนวัดทักษิณวาริ ที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัยทุกท่านได้ให้คำแนะนำ แนวทางแก้ไข และปรับปรุง จนได้แบบสอบถามที่มีประสิทธิภาพ

ขอขอบคุณท่านนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ทุกท่าน ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือในด้านการให้ข้อมูลและการเก็บข้อมูลในการค้นคว้าวิจัย จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้อย่างสมบูรณ์

ขอขอบคุณกำนันในเขตอำเภอลำดวนทั้งห้าท่าน ที่กรุณาให้สัมภาษณ์ และให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ ให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ในท้ายที่สุดนี้ คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูตาบูชา แต่บิดา มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีอุปการคุณทุกท่าน